

Högskolan
Häradet i
Norra Hå

1651

Slagby

1. Julseder. Införd på Mikalidagen
Vårdstämman.

En gammal sed från min hemtrakt var att sätta upp julruskan. Den skulle vara uppsatt, innan det kunnit blivit ljus på julaftons morgonen. Den skulle sättas upp på en lång stång ju längre stängen var desto bättre var det. Därför gör man omkring och stal stänger på andra stogar för att få den längsta stängen.

Julafton firades med blopp i grytan.

Halm inbars också i stugan på julafton, och den skulle ligga kvar hela julen.

Som julbordet slutades på julkvällen, så skulle det stå under hela julen, för att alla, som kommo och hälsade på, skulle få smaka av godsakerna. Men det var också för att de, som blivit döda under årets lopp, skulle komma tillbaka på jultnatten och få sin rätt. Man kunde också på julkvällen se, om det skulle bliva någon död nästkommande år. Det var bara att gå ut och se på fönstret, för då avtecknade sig den, som skulle bliva död på fönstret.

Julveden, som skulle användas under julen, skulle antingen vara furu eller björk, för att det skulle brinna lyst och fira fullt.

Från julottan hörde man så fort hästarna förmäddle springa, ty den som kom först hem ifrån kyrkan och fick första supen, han skulle bliva först med arbetet nästkommande år.

På julolagen fick man inte gå någonstans. På den, som gjorde det passade man på och hängde en laskyras på ryggen så, att han inte visste av det.

Önmandagen, på morgonen skulle man upp tidigt och vattna hästarna. För så var flera bönder tillsammans om en brunn och den som då kom först till brunnen och fick vattna för han skulle få de bästa hästarna nästkommande år.

Stjuren skulle under julen ha bättre utfodring än annars var vanligt. Man fick inte heller göra rent i varken stall eller la dugård, därför att man inte fick stora julfriden. Men däremot på julafton skulle häststallet göras fint och rent, så att tom

2.
 barna skulle sivas bra och ha någon stans att dansa.
 Tjugoondag Knut slutade julen. Och det firade man med
 dans, lekar och fästligheter. Detta fästande skulle gå tur
 vis från till gård.

2. Gamla seder.

Första dagen man var ute och sadde på varen, skulle man
 ha bättre mat till aftonvard än som var brukligt.
 När man släppte i vall om värarna, gav man kreaturen en
 huvuden med fjära på, för att djuren skulle få vara fria.
 Och så brukade man lägga stäl under tröskeln, där djuren
 gingo fram, för att förekomma olyckor hos djuren.
 Man brukade också borra in kvicksilver i väggarna.

3. Gamla bemärkelsedagar.

Trefaldighetsafton firades med hälsodrickning.
 Man fardades då långa vägar för att komma till någon
 hälsosälla. Från sin hembygd vandra man ändå till
 Iwinnegarns socken. Där fanns en källa på Ingeborgs gård
 mark, där man drack och badade. I Iwinnegarns kyrka ska
 det finnas kryckor och kappor kvar efter krymplingar, som
 blivit helbrädda vid källan.
Mikaëlsdagen skulle skörden vara inbärgad. Då var också
 allmän flyttningsdag.

4. Gamla väderleksmärken

Om bönan kunde dricka i bakdroppet på nordan sidan på
 Mattias dagen, då skulle oen kunna dricka i rinnande
 bäck Maria bebådelsedagen.
 April våt och Maj kall, fyller bondens ladar all.

Faller mycket snö i April, blir det en vacker gröda, för de gamla sade: "April snö är så gott som färsko."